

دوره هشتم تقنینیه

جلسه ۷۶

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

جلسه پنجشنبه ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۰ - ۹ ذی قعدة ۱۳۵۰

قیمت اشتراك سالانه داخله ۱۰۰ تومان
 خارجه ۱۲۰ تومان
 نك شماره: يكقران

مطبعه مجلس

مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۰ * (۹ ذی قعدة ۱۳۰۰)

فهرست مذاکرات

- (۱) تصویب صورت مجلس
 (۲) تصویب لایحه اعتبار تهیه و تکمیل مهیات تقویتی
 (۳) تصویب لایحه اصلاح قانون دعائیان
 (۴) تصویب دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر مالیه
 (۵) شور و تصویب لایحه استخدام رئیس کل صحیه
 (۶) موقع دستور جلسه بعد - ششم جلسه

مجلس یکساعت قبل از ظهر برپاست آقای دادگر تشکیل کردید

صورت مجلس روز یکشنبه بیست و دوم اسفند ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند * * *

[۱ - تصویب صورت مجلس]

- رئیس - آقای دکتر ملک زاده
 دکتر ملک زاده - راجع بدستور عرض داشتم
 رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟
 (اظهار شد - خیر)
 رئیس - صورت مجلس تصویب شد . آقای دکتر
 ملک زاده
 دکتر ملک زاده - بنده میخواستم استدعا کنم لایحه
 راجع باستخدام رئیس کل صحیه مملکتی مطرح شود .
 اعتبار - بنده مخالفم
 رئیس - بفرمائید
 اعتبار - اوضاع دیگری در دستور است که بنظر
 بنده مهمتر و مقدمتر است آنها را خوبت تمام کنیم
 اینهم البته بموقع خودش مطرح خواهد شد . (صحیح
 است .
 رئیس - آقای وزیر مالیه فرمایشی داشتید ؟
 وزیر مالیه - بامنظور آقای ملک زاده البته ما هم
 مواظبیم ولی چیزیکه هست لایحه دیگری است که مربوط

* * * عین مذاکرات مشروح هفتاد و ششمین جلسه از دوره هشتم تفهیمیه . (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۰)
 دایرة تنه نویسی و تدوین صورت مجلس

* * * اساسی غائبین جلسه قبل که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین یا اجازه - آقایان : آذینی - منی - بیروا - محمد خان وکیل - حبیبی - آصف - ملک اروانی
 غائبین بی اجازه - آقایان : نیسو - نائی - دیستانی - ابروینک - بیروا صادق خان اکبر - چچانی - چنبار - فیاض - امیر حسین خان
 ایملان - موافق - امیر هرمی - انبال - حاج غلامحسین ملک
 غیر آسماکن بی اجازه - آقایان : دفتی - دکتر شیخ - اسحاق زاده - حکمت

پروازت جنگ است و فوریت دارد. (صحیح است) و برای آن لایحه که فرمودید ضرور می‌گفت وقت برسد از آقای وزیر مایله هم مذاکره کردم این لایحه وزارت جنگ خیلی فوریت دارد و بدمد شاید باندازه دوسه دقیقه برای لایحه دخانیات وقت صرف شود بعد از آن لایحه رئیس صحیح مطرح خواهد شد. (صحیح است)

رئیس - برای دفع نگرانی آقای ملک زاده (از اینکه خیال می‌کنند کار لایحه استخدام رئیس صحیح تأخیر می‌یفتد) خاطر ایشان را قویا می‌گم می‌شود زریب داده شده است که هیچ کار قبلی از سال چندین در مجلس شورای ملی عمل و باقی نخواهد ماند.

۲- تصویب لایحه اعتبار تهیه و تکمیل مهمات قشون
رئیس - خبر کیبوت بودجه راجع به خریداری اسلحه وزارت جنگ مطرح است؛

خبر کیبوت
کیبوت بودجه لایحه نمره ۸۷۲۹ دولت را تحت شور قراردادند و با آن مواظت نمود اینک عین آنرا برای تصویب مقدم مجلس شورای ملی می‌نمایند.
رئیس - عین آن لایحه که مورد تصویب کیبوت است فرات می‌شود:

ماده واحده - وزارت مایله مجاز است تا حدود مبلغ یک میلیون و پانصد هزار لیره از محل ذخیره ملکنتی علاوه بر شش میلیون تومان مصوب بد ذیل بودجه سال ۱۳۰۸ ملکنتی برای تکمیل تهیه مهمات قشونی بردارد و نیز تصویب می‌شود که شش میلیون تومان مزبور مایل

یک میلیون و دویست هزار لیره محسوب و با سایر خارجی از محل ذخیره ملکنتی اخذ و احتساب شده و بدین اعتبار آن محدود پانال مالی و دوره عمل ۱۳۰۸ خواهد بود.

رئیس - متخالی نیست؟
(نمایندگان - خیر)

رئیس - رای می‌گیریم. موافقین درجه بدهد خواهند داد
اعضای استخراج آراء بعمل آمده و نود و پنج ورله سلبد شماره شد

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رای باشند ۹۹ نفر با اکثریت ۹۵ رای تصویب شد باین این صورت لایحه باقی آراء بوده است. (نمایندگان - صحیح است)

۳- تصویب لایحه اصلاح قانون دخانیات
رئیس - خبر کیبوت قرائت مایله راجع باصلاح قانون دخانیات مطرح است. قرائت می‌شود:

خبر کیبوت
کیبوت قواین مایله پیشنهادات آقایان نمایندگان محترم را در ضمن شور دوم لایحه اصلاح قانون انحصار دخانیات مطرح و بترتیب ذیل با حضور آقای وزیراعمال و اینک خبر آنرا قدیم میدارد.

ماده ۵ - حق وارد و صادر کردن در حدود مقررات قانون انحصار تجارت خارجی خرید و فروش و تهیه و نگاهداری و حمل و نقل اجناس دخانیه و انواع کاغذ سیگار و متفرعات آن در کلیه مملکت منحصرا بدولت و این انحصار موسوم بانحصار دولتی دخانیات

خواهد بود و همچنین حق نگاه داری و بکار انحصار خود ترویج و ماشین‌های کاشفبری و صحافی کاغذ سیگار و کباز ریزی و ماشین‌های سیگار بپوشی و متفرعات آن منحصرا بؤسه انحصار دخانیات است. بؤسه انحصار حق خواهد داشت کلیه ادوات و ماشین‌های مذکورده در فوق که اجازه نگاهداری و بکار انحصار آنها را یکسای نموده و همچنین ماشین‌ها و ادوات آنها را که اجازه نگاهداری و بکار انحصار داده و سلب نموده است از صاحبان آنها خرید و قیمت آنرا بردارد.

خریداری ماشین و ادوات مذکورده بر طبق قنوم بدو نفر موز از طرف بؤسه انحصار و صاحب مال خواهد بود و در صورت عدم توافق مقومین از طرف بؤسه انحصار و صاحب مال مقوم مشترکی بترتیب تعیین و قاطع خواهد بود و در صورت عدم توافق در تعیین مقوم مشترک بحکم قرعه از میان شش نفر پندیده مساوی که از طرفین پیشنهاد می‌شود تعیین خواهد شد و قنوم او قاطع خواهد بود بؤسه انحصار حق خواهد داشت قیمت زبور را صاحب مال پرداخته ادوات و ماشین‌های مذکور را تحاحب نماید.

ماده ۵ - هرگاه در سال ۱۳۱۱ کسائی اجناسی از قبیل کاغذسیگار و کباز و متفرعات آن و ماشین‌آلات راجع به تهیه سیگار و سیگارت پس از تحصیل اجازه از مقامات صلاحیت دار وارد مملکت نمایند و بؤسه انحصار دخانیات نخواهد آنها را خریداری کند و صاحبان آنها قنوم بؤسه انحصار دخانیات را قبول نمایند بؤسه زبورده مجاز است قیمت آنها را معادل مبلعی که مقومین طرفین با مقوم مشترک تعیین نموده پرداخته و اجناس زبورده را تصاحب نماید تعیین مقوم مشترک بترتیبی است که در ماده اول ذکر شده است.

رئیس - ماده اول مطرح است. آقای اعتبار اعتبار - موافقم. مخالفتی ندارد (صحیح است)
رئیس - موافقین با ماده اول قیام فرمایند (عده قیام کردند)
رئیس - بر مابند گرچه کافی نبود

رئیس - این قسمت را در وجه دارد آن قسمت در نظر دارید که دو قسمت و دو جزء دارد آن قسمت در نظر دارید که پس دادن پولش است بشرط آنکه تا آن اندازه که اطلاع دارم حیووت تأخیری و سیاسی پیش نیامده است و آقایان نگران نباشند و اگر اطلاع پیدا شده است که تأخیر شده است شاید کارش قنودی

اساسی رای دهندگان - آقایان: یاق - معیط - اعتبار - ملک مدنی - لاریجانی - مؤید احمدی - مخیر فرزند - امیر بیوز - دکتر شریخی - مسعود باغی - مستغنی - دکتر طاهری - میرزا محمد حسین توبی - فهیمی - خواجوی - سید کاظم ربی - غزوی - دکتر ادواتی - دکتر سلواری - شریعت‌زاده - محمد ناصر خان قنقاری - دکتر قنات - طایبانی - وکیل - کتک - غفاری - مهدوی - جهانمائی - پاپیسی - باستانی - سبسی - فرشی - یاق ماکو - اسکندری - تربیت - میرزا یانی - امیر اعظم - محمد شیبلی - شریخی - وهیدی - ساکینیان - قطب - دادور - فتوحی - طالعانی - امیر ابراهیمی - مقلی - وگور - مسعودی - جیدری - آخوند پار مالی - دهستانی - سبسی - هزار جریسی - دکتر شیخ - عرفانی - احمد - احمدی - خبازری - حسینی میرزا دولتمدار - محمد علی سهرابی - حسینی خان توبی - مقوم - سلطان - سلطان - مولوی - طایبانی دیا - فرحز - جیشیدی - دکتر سنک - ملکزاده آملی - میرزا محمد خان کبکی - بنگار - میرزا اسد الله بیوش آق وهاب زاده - دولتی - انور - حاج علی رضا بیهبانی - اعتبار زاده - بیهبانی - لیلوانی - ایردی - طهرانی - میرزا محمد علی طایبانی - حاج میرزا حسینعلی ناملسی - لورکلی - امیر دولتمدار - علیخان اعظم زنگی فراگزل - وهاب زاده - امیر دولتمدار

بموجب اقدام باشد و الا هیچ مسامحه و تأخیری نبینود. و بنده خود از اول سال تا آخر سال بپروچه قانون متمم بودجه پارسی که وجوه غیر قانونی را همیشه بشود استرداد کرد دائماً در خواست امضا کردام از هر کسی که پاک وجهی گرفته شده است چه غلط گرفته شده است چه بایات چه جریمه پس داده باشد و اگر کبری باشد یا اینکه تأخیری در کار شده باشد و مواردی باشد که بمبیل شده است هر کس اطلاع داشته باشد اطلاع بدهد نوری پس داده خواهد شد. اما راجع بپروچه جریمه که اول بگیرند و بعد از آنکه بمبدلیه بگرفتند بقرین آقابون میسودند که در این باب برای اینکه این کارها اصلاح شود و ایزرتیب حاله بهتر باشد و اساس قانونی بنکی باشد در لایحه تریاک مرادی مندرج شد ولی در لایحه دخانیات بهیال اینکه لایحه تریاک قبلاً بگذرد بگری نند فقط یک ماده بود که بر طرفه وصول چربیه در مطابق عهده ترتیب لایحه تریاک قرار بدادند و به آن لایحه موکول شده بود ولی چون تأخیر یافت لایحه تریاک در این لایحه بملرح شد خواستیم همانرا در بد این جا منتقل کنیم آتم در پنجم خیلی مفصل می شد لهذا اصلاً مسکوت گذاشتیم تا وقتی که لایحه تریاک می گذرد یک ماده در یک جا بنویسید می کنیم که این ترتیب چرامل شامل دخانیات هم خواهد شد البته آنوقت منظمتر و مرتبتر خواهد شد. اما راجع برداخت ما همیشه دستور داده ایم و تأکید کردیم که مرتباً برآید و حالا هر کس اطلاع میداند هر کس از آقایان از خارج و از داخل اطلاع بدهد بپروچه اقدام می کنیم.

ولیس - اشکال دیگری نیست. رأی می گیرم بموجب موافقت با مجموع قانون و در قفسه خواهد داد.

۱) اطلاع و استخراج آراء بمجلس اول ۲۹ و در یک مجلس تعداد شد

ولیس - عده حاضر در دو روز اعلام رأی ۹۲ یا کمترین ۲۹ رأی تصویب شد ۴

ولیس - غیر کمیسیون بودجه راجع به استخدام رئیس کل مجریه و مطرح است. آقای وزیر مالیه فرمایشی دارد ۱

۴) تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر مالیه و وزیر مالیه - خیلی بیخوش بنده دو فقره لایحه دارم تقدیم میکنم. یکی قانون متمم بودجه است که در واقع با خود بودجه بایستی سعی می شد که تصویب شود و تمام شود و از اول سال بمبلی همان است و بنای عمل است مخصوصاً می خواستم از همه آقایان تنسی کنم که خیلی بیشتر خواهم بود که اگر بشود قول از عید این را بگذرانند چندین ماده اش عین همان مواد سابقاً پس کلی ماده کردیم و متنش هم همان قانون و در آن در سال فلان هم بحال خود باقی است. چند ماده دیگر هم هست که مخصوصاً خیلی ساده و سهل است و مخصوصاً چون آقایان خیلی علاقه مند هستند بار دیگر عموماً راجع باین جریمه های مجزی و غیره هم یک ارفاقی را مدنظر است که خیلی باعث آسایش و راحتی مردم می شود. یک لایحه دیگر هم هست که البته تصور می کنم قول از عید خواهد گذشت راجع به چندتا از قراء خالصه اطراف کرج است برای چندین کار و اینها که تخصیص داده می شود برای کارخانه قند آرامام تقدیم می کنم و امیدوارم لایحه پس بودجه را که خیلی اشکال ندارد بنوائیم قول از عید بگذرانیم بگذرانیم (صحیح است) (هر دو لایحه را تقدیم مقام ریاست نمودند)

- * اسمی وای دهنسگان - آذیان - دکتر طهری - اردکلی - دکتر جنبگی - مسعود تائیر - صفاری - بلستانی - دکتر لیلان - سیمی - ساکیزیان - صالح خان - مهدوی - اعظم زکات - فرزند - مرزا بانس - شریعت زاده - تواب - یات - کلمی - مجیدی - تلمیسی - دیو سهرابی - مقدم - مسعودی - قناتی - ایزدی - ملک پوتی - تالویی - بخاری - عراقی - لاریجانی - هزار مجیدی - فرشی - امیر ابراهیم - دکتر شیخ - مستقیم سنگ - محمد افسری - حسنعلی مرزوا دولتمتلی - طبعیانی دیا - ملک زاده آملی - آبی - حبیبی - امیر دولتمتلی - افسسی - بولوی - وهاب زاده - یوسفی - مرزوقی - آقا وهاب زاده - ذاکر کزکلو - دادور - وثوق - دهستانی - جزایری - طهرانی - مؤید ایزدی - لاریجانی - طهرانی - احسان زاده - افسر - اربابینی - دکتر ملک زاده - مرزوا محمد حسین زاده - حکمت - غواصوی - محمد ناصر خان قناتی - مهد کلمی - برزی - جهانمائی - طبعیانی وکیل - فرشی - لیسلی - رحمت - یات ماکو - قنوسی - حاج محمد رضا بهجانی - وهادی - ایزدی - احسان زاده.

الفر - هر دویش باشد کار از این بهتر نیست. چندند و ششم بودجه.

۵) شور و تصویب لایحه استخدام رئیس کل مجریه - ولیس - کمیسیون بودجه راجع به استخدام بنده بمجلس است. قرائت می شود:

خبر کمیسیون

کمیسیون بودجه با حضور آقای معاون وزارت داخله لایحه پیشنهادی شماره ۲۲۷۴۵ دولت را مطرح و مورد مطالعه قرار داده با توضیحاتی که آقای معاون دادند کمیسیون با استخدام بنده شخص صحیح موافقت و اینک با اصلاحی که شده است راپورت آن را تقدیم بمجلس مقدس می نماید:

ماده اول - وزارت داخله مجاز است با رعایت مقررات قانون ۲۳ قنرب ۱۳۱۱ بکفر از اتباع فرانسه برای ریاست کل مجریه با مبلغ یکصد و هشتاد هزار فرانک فرانسه حقوق سالانه که پرداخت نصف آن مسراً با پول ایران و نصف به اسباب خارجی خواهد بود بمدت سه سال از روز ورود به طهران استخدام نماید.

ولیس - راپورت کمیسیون اور خارجه هم قرائت بشود.

صحیح است

خبر کمیسیون

کمیسیون امور خارجه در جلسه دوم اسفند ۱۳۱۱ لایحه شماره ۲۲۷۴۵ دولت و همچنین راپورت کمیسیون بودجه راجع به استخدام رئیس کل مجریه مورد مطالعه قرار داد چون با ملت مستخدم مزبور که از اتباع دولت فرانسه است مخالفتی نبود. ابیت شخص مزبور مورد تصویب کمیسیون امور خارجه واقع گردید.

ولیس - و مذاکره در کلیات است. آقای ذوقی

ذوقی (آقا سید مرتضی خان) - اگر چه اوضاع صحنی مملکت نسبت به سابق خیلی فرق کرده است و هیچ قسم قابل تأمل نیست البته با توجه دولت حاضرین شایسته ای نیست بنامد صحنی قلع دارم که بیشتر از این هم خواهد بود و البته اتفاقاً بلوریکه منظور نظر است نواقصی که هست تکمیل خواهد شد ولی چون لایحه استخدام ولیس کل مجریه مطرح است بنده ناچارم بعضی تذکراتی را این جا با حضور آقای وزیر داخله عرض کنم و امیدوارم توجه و دقت فرمایند و اگر

الفر - هر دویش باشد کار از این بهتر نیست. چندند و ششم بودجه.

۵) شور و تصویب لایحه استخدام رئیس کل مجریه - ولیس - کمیسیون بودجه راجع به استخدام بنده بمجلس است. قرائت می شود:

خبر کمیسیون

کمیسیون بودجه با حضور آقای معاون وزارت داخله لایحه پیشنهادی شماره ۲۲۷۴۵ دولت را مطرح و مورد مطالعه قرار داده با توضیحاتی که آقای معاون دادند کمیسیون با استخدام بنده شخص صحیح موافقت و اینک با اصلاحی که شده است راپورت آن را تقدیم بمجلس مقدس می نماید:

ماده اول - وزارت داخله مجاز است با رعایت مقررات قانون ۲۳ قنرب ۱۳۱۱ بکفر از اتباع فرانسه برای ریاست کل مجریه با مبلغ یکصد و هشتاد هزار فرانک فرانسه حقوق سالانه که پرداخت نصف آن مسراً با پول ایران و نصف به اسباب خارجی خواهد بود بمدت سه سال از روز ورود به طهران استخدام نماید.

ولیس - راپورت کمیسیون اور خارجه هم قرائت بشود.

صحیح است

خبر کمیسیون

کمیسیون امور خارجه در جلسه دوم اسفند ۱۳۱۱ لایحه شماره ۲۲۷۴۵ دولت و همچنین راپورت کمیسیون بودجه راجع به استخدام رئیس کل مجریه مورد مطالعه قرار داد چون با ملت مستخدم مزبور که از اتباع دولت فرانسه است مخالفتی نبود. ابیت شخص مزبور مورد تصویب کمیسیون امور خارجه واقع گردید.

ولیس - و مذاکره در کلیات است. آقای ذوقی

ذوقی (آقا سید مرتضی خان) - اگر چه اوضاع صحنی مملکت نسبت به سابق خیلی فرق کرده است و هیچ قسم قابل تأمل نیست البته با توجه دولت حاضرین شایسته ای نیست بنامد صحنی قلع دارم که بیشتر از این هم خواهد بود و البته اتفاقاً بلوریکه منظور نظر است نواقصی که هست تکمیل خواهد شد ولی چون لایحه استخدام ولیس کل مجریه مطرح است بنده ناچارم بعضی تذکراتی را این جا با حضور آقای وزیر داخله عرض کنم و امیدوارم توجه و دقت فرمایند و اگر

بند که ابتدا قابل توجه شد در دفع نواضات آن بان
 اقدام جدی برآمدند اوضاع صبی این مملکت همانطور
 که عرض کردم نسبت سابق فرق کرده است و اطباء
 صبی در غالب نقاط مملکت هستند و ایضا وظیفه میکنند
 ولی آفتوریکه باید و شاید وسائل صبی از برای
 تشخیص مرض در مملکت ما موجود نیست شاید در
 جواب برآمدند که اعتبار مکنی در بودجه از برای تهیه
 این وسائل بوده است بده بقیه خود این موضوعی
 را که می خواهم عرض کنم از ام سال و ام مقابل
 پیدانم امروز دولت برای دادناست است که یک قترمنصص
 عالیجه را از برای ریاست کل صبحه استخدام کند
 بده هم موافق هستم ولی وسائل هم از برای تشخیص
 مرض در این مملکت باید موجود باشد بالاخره طبیب
 هر قدر عالی مقام و تشخیص و هر قدر عالم و فاضل و
 تشخیص باشد وقتی که وسائل از برای او موجود نبود
 بالاخره هیچ فایده از وجود او نبود و بالاخره
 هیچ کاری در مملکت نمی تواند بکند. تمام اطباء صبی
 که در اطراف مملکت هستند چون وسائل تشخیص
 مرض از قبیل تجزیه و عکس برداری و اینها که
 در سایر ممالک دنیا هست بپوشیده اندند نمی توانند
 کار کنند و در مرضی را در تحت مطالعه خود
 قرار دادند فقط بوسیله تجزیه عدم از درواها نسبت
 بهریش تشخیص میدهند که از عهدهء مطالعه این مرض
 برمی آید یا نه و الا هیچ وسیله دیگری ندارند برای
 تشخیص مرض و بقدری آن مرض را کجا بکوی میکند
 و نسخه میدهند که بالاخره وقتی بدین نمی توانست آورد
 مداوی کنند و مطالعه کنند او می فرستند بپهران و
 می گویند برو بر سرکز و از عهدهء ما خارج است او هم
 می آید بپهران و این چهارم باید تمام زنده گانی اش را
 شاید یک مقدارش را خرج مطالعه کرده است دولت
 خودش و ملز واقع نفوس است حالا یک مقدارش
 را هم که باقی مانده است می آید بپهران و اینجا
 خرج می کند وقتی که وارد شد بپهران یک طبیب عالی
 مقامی مراجعه می کند بالاخره آن طبیب هم تجزیه
 می دهد می رود به دارالتجزیه یا می رود بر عکس

زده اند و هیچ هم بپرد نمی خورد و نمی تواند تشخیص
 بدهند پس این فایده ای چه چیز است باید تا بعدی
 آنها را آورد باین چون نمی تواند تشخیص بدهد
 می نرسد چون پاک است خون را تجزیه می کنند بوسیله
 پاک است در صورتیکه میدهند به دارالتجزیه دیگر میگوید
 خون ناپاک است بالاخره این ناپاها باید بیاید باین
 و آنها همه کار صبحه است از حالا که دلس کل
 صبحه برای این مملکت می آید چند چیز را در نظر
 بگیرد و کنترل بکند نسبت باین مؤسسه ای که بی جهت
 ناپا زده اند و بی جهت بپرد خسارت وارد آورده اند
 جلوگیری بشود نسبت دیگر راجع به قیوت در واجات
 و کوبی و داخانهاست قیوت دوا در این شهر بقدری
 بالا رفته است که معلوم نیست روی چه مآخذی است
 این یکی از کارهای لازم صبحه است اگر یک قفیری
 در بخود کند که از سد دینار میخورد حالا باید پنج
 شاهی بخرد بالاخره تمام اهالی این شهر همه ناس
 دارند یا داخانها و بالاخره دواقرشهای این مملکت
 هم بقدری روی قیوت دوا کشیده اند که حد ندارد چون
 هیچ کنترلی در کار نیست دوا که از اشیا نوبعه نیست
 بالاخره در مقابل صفتی صدور هم اگر میدهند دولت
 وارد میکند و از قرار تومی دو فران یا سه شاهی
 اینقدرها نیست که دو مساوی در مساوی چهار مساوی
 بروی یک دواقی بکنند. اینها از جمله چیزهای است
 که بده نظر آقای وزیر داخله را جلب میکند که در
 این موقع یک توجهی برآمدند که این نواضات دفع شود
دکتر طاهری (غیر) - تذکرانی که نماینده محترم دادند
 ناپک حدودی که در اطلاع دانستم خارج از صحت
 نبود و لیکن یکقدری هم بیافه کرده قصص امودصی
 ما اگر منظورشان این باشد که نسبت ببلل راقیه که
 ساسات تمام وسائل برایشان فراهم بوده از این حیث
 است البته این موضوع جای آنکار نیست زیرا که صبحه
 ما یکی از مؤسسه ای است که در همین سنوات اخیر
 دست حضرت آقای امیر اعلم تأسیس شد که ابتدای
 توالیش را می شود گفت و حالا متدجا به برتری باید
 برود و هنوز نمی شود گفت که یک اداره کاملی است

موضوع گرانی دوا و کنترل آن مربوط به پدیده است و بنده این قسمت را زدید نمی‌کنم که دروازشها اجتناف میکنند اما از آنطرف اسعار خارجی هم خیلی ترقی کرده سردر مستلکات ترقی شده است از آن اندازه که آزاد بوده است که هر مقدار که میخواهند بیایند حالا آن جور آزاد نیست و محدود است ملاحظه فرمایید پارچه که پنج تومان بوده است ده تومان شده است زیرا که اسعار خارجی ترقی کرده است و در همین حال عرض میکنم این وظیفه پدیده است که باید جلوگیری کند و مراعات کند کار فروش دوا و دواخانها منحصراً مربوط به صبحه نیست.

ولیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - البته اداره صبحه برای کل مملکت است یعنی مرکز صبحه کل مملکت است و حقیقتاً باید فکری کرد از دولت که مواظفاتی که در این زمینه فرموده‌اند و این اداره تشکیل شده است این اداره سابقه نداشت و تقریباً چندان است که در ایران اداره صبحه تشکیل شده و اداره صبحه بقیده بنده وظیفه‌اش این است که وسائل صحیح را فراهم کند نه طبابت را صبحه برای این است که لایق مرض مسری که آسند است فوری آنبیا برود و فرانتیبه‌هایش را تنظیم کند که مرض سرایت نکند و عیالاً چیزی که بنده را وادار می‌کند که در این موضوع عرابی بکنم احصای است که از طرف پدیده در ماه گذشته در محله پدیده منتشر شده که حقیقتاً وحشت آلود است اگر عدد متوفیات طهران که در احصای پدیده نوشته است دقت فرمایید که در یکماه در طهران چند نفر مرده‌اند از چه امری است واقفاً وحشت میکند که بنده حقیقتاً نمی‌تسم که اظهارش را بکنم زیرا اسباب وحشت می‌شود و صبحه بنده پدیده وظیفه‌اش این است که این کارها را اصلاح کند مثلاً نوشته بود که سیاه و چند نفر از مالایا چند نفر از سل چند نفر سیاه و حالا بالاخره امراض خیلی خطرناک در این شهر هم دیده می‌شود چه این صبحه چه این اظهارش که موجب از بین رفتن این امراض است تهیه کند البته وظیفه‌شان مبالغه است پس اداره صبحه باید

بکند که سال آیه التماسه بتوانیم بگویم که این رئیس صبحه این خدمات را کرده است. والا اگر بنا باشد این مثل این مستشاری که سابق آوردیم برای رئیس صبحه که سه چهار سال اینجا بود و حقوق گرفت و رفت و هیچ کاری نکرد وحی یک مانا کره یا یک پیشنهادی نکرد فقط یک پولی گرفت و رفت و ابیدواریم این رئیس که حالا برای صبحه آوردیم از شق دوم نباشد و یک خدمات اساسی صبحه مملکت بکند.

وزیر داخله - البته این تذکرات و مذاکرات راجع با مورد صبحه قابل توجه است و یک رتبه نواقصی در کارها بوده است و بتدریج کمتر شده و حالا هم مقدارش یقیناً است که آقایان تذکر دادند و بنده نسیخوام تردیدی بکنم ولی اساساً تصدیق می‌فرمایند که این اقدامات برای رفع آن نواقص و تکمیل وسائل صبحی است که کاملاً اهمیت دارد و همه آقایان هم متذکر هستند و باز همین طوری که فرمودند این که بتدریج پیش می‌رویم برای این است که قهراً متناسب با وسائل کارها پیش می‌رود. خیلی از کارها هم هست که در نظر هست و باید بشود ولی البته باید وسامش فراهم شود و اقدام شود چیزی که اسباب ابیدواری است این است که دولت و مجلس و عموم توجه هستند در موضوع وظایف صبحه که آقای مؤید احمدی اظهار فرمودند و البته کاملاً همینطور است اداره صبحه موظف است به پیش بینی و اتخاذ وسائلی که تأمین کند صحت عمومی را یعنی بابتی آخری کمتر کسی مریض شود الا آن صبحی ما با اینکه می‌فرمایند کوچک است در واقع با وسائل موجود و محدود قلبی هر دو کاردار است که آن اندازه که بتواند هم کارهای پیش بینی و اتخاذ آن وسائل قلبی وهم کارهای طبایبی و مبالغه بهمان دلیل که فرمودند طبایب بده کافی نیستند صبحه مجبور است تمام ولایات آقهدری که بتواند طبیب فرستد طبیب مبالغه فرستد در صورتی که همانطور که فرمودند کار صبحه نیست و این یک وظیفه فوق‌العاده است که دارد انجام میدهد برای اینکه اصولاً طبابت کار آزادی است البته ارتباط دارد با نسجه و خیلی کار صبحه نیست

الا آن تمام ولایات طبایب بقد امکان اعزام شده‌اند این عرض نمیکند که کافی است ولی بقدری که طبیب بوده است و وسائل مالی اجازه میدهد است فرستاده شده است حتی همین آلهه کوبها حالا اگر دیکر دهانی یا یک قاطب خیلی کوچکی که طبیب زرسیده است به آلباجها و عده کافی نبوده است باز یک اشخاص محلی خودشان بازر طبابت مشغولند یعنی مردم به آنها مراجعه می‌کنند این دیگر تقصیر صبحه نیست البته آنهم رفع می‌شود تا اینکه عده طبایب ما زیاد شود و وسائل ما کافی شود و اساساً این با توسعه تأسیسات مدرسه طبی است و کلبه وساتنی که مایه و جراح تهیه میکند و صبحه هم از آنها استفاده نماید و مرضخانه‌ها هم در همه جا تأسیس شود. یکمده مرضخانه در ولایات دارم یکمقداری بکند و مساعدت شیر و خورشید سرخ دایر شده است یکمقدار در خود صبحه اداره می‌کند یکمقدار هم بکند پدیده‌ها است حالا اگر می‌فرمایند اسباب جزیره و عکس و اسباب رادیو هنوز بدرجه کمال نیست البته باید یکقدری سیر کرد. البته اینجا بتدریج کامل می‌شود یک دفعه البته نمی‌شود هم پول میخواهد هم زمان. احصایه متوفیات را هم که فرمودند این بین مورد تردید نیست که امرایش هست چنانچه «همجا هست اما اینکه خیلی اظهار نگرانی کردند از این احصایه میخواهم عرض کنم دلیلش این است که سابقاً احصایه متوفیات نبود حالا چون هست این ارقام را که می‌بیند وحشت می‌کند. البته بنده عرض میکنم که باید سعی کرد که حتی المقدور کمتر بشود مرضی و متوفیات ولی اینقدر هم قابل نگرانی نیست این برای این است که سابق احصایه متوفیات منتشر نمی‌شد و اطلاع بود از اینکه عده متوفیات بقدت است از چه نوع امری است موضوع آب هم این کمال اهمیت را دارد و محل حرف نیست والا آن هم تحت ملاحظه است و من ابیدوار هستم که یک ترتیب اساسی هم در امر آب داده شود البته اداره صبحه هم در این باب موظف است که مبالغت بکند چون قضیه ارتباط دارد صبحه راجع به طبایب و ولایات هم عرض

کردم آقدری که منجه نوالهت است و بودجه داشتند طبیب فرستاده است و نمیتوانم عرض کنم که نام آن امیاه هم درجه اول هستند ولی این البته (ما لا یندرک کله لایترک کله) است البته بودن امیاه ولو اینکه متوسط هم باشند بهتر از نبودنشان است که کار یقین بدست همان اشخاصیکه هیچ اطلاع ندارند و بی جهت مردم را مغلط کنند. راجع بهستان سابق منجه و رئیس سابق منجه هم که مذاکره کردند باید بدمعرض کنم که مستشار سابق منجه یوظائف خودش عمل کرد وظایف او عبارت از مطالبات امور منجه بود. اداره منجه البته بدست او نبود لواقع و پروژهها و مطالعاتی که لازم بود بعد آورد بمالده ما در نظر داشتیم دولت در نظر داشت که او را رئیس بکند سرمربخانه جدیدالتاسیس آن مریضخانه که طریش رفته شد و یکمعداری از کارهای مقدماتی هم شد ولی تعجب نند ساختمان مریضخانه باین جهت او از یکمعدار انجام وظایفش باز ماند و مقبر خودش هم نبود و حالا تصیم هم این طور است که آن مریضخانه ساختمانش تعقیب بود قسمت قسمت بتدریج و مورد استفاده عموم واقع شود رئیس منجه فعلی وظایفش اداره منجه است مستشار نیست مسئول اداره است و مستقیماً کار منجه را اداره میکند و ابدوداری وظایف خودش موفق شود و ما او را درست بکار واداریم و از وجودش استفاده کنیم واداره منجه هم بتواند کلاً موفقیت پیدا بکند.

پس از آنمانندگان - کافی است.

رئیس - رأی میکنیم برورد در شور مواد موافقت با ورود در شور مبادی فرمائید

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول بوضع که اصلاح شده است قرائت میشود.

ماده اول - وزارتخانه مجاز است با رعایت مقررات قانون ۲۳ غریب ۱۳۰۱ بکفر از اتباع فرانسه را برای ریاست کل منجه یا مبلغ بکشد و مستشار هزار فرانک حقوق سالانه که پرداخت نصف آن مسراً با پول ایران

و نصف با سایر خارجی خواهد بود بمدت سه ماه از روز ورود بطهران استخدام نماید.

رئیس - آقای منیر نظر شما در این ماده موافق است.

مخیر - بله
رئیس - آقای دکتر امیراعلم
دکتر امیراعلم - موافقم.
رئیس - آقای دبیرام موافقت؟
طبایطالی دنیا - بنده یک تذکری دارم.
رئیس - بفرمائید.

طبایطالی دنیا - عرض کنم لایحه که دولت تقدیم مجلس کرده است و کمیسیون تصویب کرده است سیزده هزار و یکصد و پنجاه و دو تومان است ولی اصلاحی که آقای وزیر داشته کرده این جا در این اصلاح بکشد و هشتاد هزار فرانک است بنده این جا حساب کردم با حساب امروزه تقریباً این هفتاد هزار و پانصد تومان می شود خواستم اینجا یک توضیحی آقای وزیر داشته یا آقای وزیر مایه بدهند که این قفاوت است چه ناشی شده است.

دکتر طاهری (مخیر کیسین بودوجه) - این تفاوت ناشی از این است که استخدام او یعنی مذاکره که با او شده است با فرانک بوده است و موفقی که بمره منبر کرده آن وقت فرانک قیمتش ارزان تر بوده است و چون هرروز تزلزل داشته است و بالا پایین میرفته است خواسته اند ثابت باشد. صد و هشتاد هزار فرانک است اول با او مذاکره کرده بودند آن را تصریح کرده اند که است این مبلغی که در لایحه اول در وقت شده بود کمتر باشد و ممکن است بیشتر باشد

رئیس - آقای دکتر سنک.
دکتر سنک - موافقم.
جمعی از نمایندگان - مخالف نیست.

رئیس - پیشنهادی از آقای دکتر ملک زاده رسیده است راجع به ماده اول قرائت می شود.

ویشناد میبکیم قسمت اول ماده ترتیب ذیل نوشته شود: وزارت داخله مجاز است با رعایت مقررات قانون ۲۳ غریب ۱۳۰۱ (زرالکلیه) تمامه دولت فرانسه را با اختیارات لازمه قبی برای ریاست منجه کل ملکیتی الی آخر ماده

رئیس - بفرمائید.
دکتر ملک زاده - قبل از اینکه شروع بربایتم بکم خیلی گلگی میبکیم از آقایان اعشاء کمیسیون بودجه که روزهای مجلس کمیسیون را منعقد میکنند و مانع تشکیل جلسه می شوند نیساعت بظهر مانده که مجلس منعقد می شود و لایحه می آید آتوقت بی فرقی میکنند که نیساعت از ظهر گذشته روزهای دیگر که آزاد هستند جلستانان را منعقد کنند و راپروشان را بدهند که روزهای جلسه وقت دیگران را بگیرند.

آقایان همه شامده هشتده که بنده از قضا نظر تشخصی مسائل منجه موضوع منجه را همیشه یکی از مسائل مهم ملکیتی دانستم و سعی کردم همیشه در هر مورد و موقع تغایر خودم را عرض کنم و گوشش بکند در بهبودی انواع و علت حقیقی هم این است که از قضا نظر ملکت داری امروز در دنیا ثابت شده است که خوشبختترین ملل دنیا یک ملتی است که جمعیت او رو به افزایش می رود و بدبختترین ملل دنیا آنملتی است که جمعیت او رو به زوال و نیستی می رود و جمعیت آن کمتر می شود. آقایان همه میدانند چیزی که در قرن اخیر علت شاختی و اهمیت دولت آلمان در اروپا شد و بالاخره با آن کشمکشها و جنگهای بین المللی که شد این بود که دولت آلمان در مدت پنج سال موفق شد که سیست ببلورن بر جمعیت آلمان اضافه کند و این اسباب وسعت سایر دول و شاختی او و آفرین او شد و الا نمی شود گفت که در سایر شیام و سایر علوم آلمان با قدم فوق العاده لیست بدهرکان داشت و این موفقیت فقط در اثر پیشرفت امور منجه ملکیت بوده است زیرا که البته امور منجه است که مانع از تبلا شدن اشخاص پارامش و بالاخره تلفات

می شود و علماً بنده این موافقت و آرزوی مجلس شورای ملی و دولت را راجع به پیشرفت امور منجه کلاً تسلط میبکیم و می بینم که راجع باین لایحه که الا آن مطرح است در خارج اظهار علاقه و مذاکره و تبادل نظر شده است و در اینجا هم میدانم بعضی از آقایان در حقیقت از قضا نظر موافقت با امور منجه اظهار عقیده کردند و علاقه مندی دارند که پیششکلی که هست امور منجه ملکیتی پیشرفت کند. بنده این جا از قضا نظر اطلاعاتی قی خودم را میجو میدانم که در این وقت که یک شخص متخصم عالی مقامی برای ریاست منجه انتخاب شده است و کنترانش است و اینجا مورد بحث است احتیاجات منجه را برض برسانم و سراسراً عرض کنم که در صورتیکه این مسائل مورد توجه نشود موفقیت این شخص عالی مقام کلاً تردیدپذیر است از برای اینکه موفقیت در امور منجه یعنی پیشرفت امور منجه ملکیت به عقیده بنده چهار شرط مهم را مقتضی است که دولت باید مورد توجه قرار بدهد اولش همین است که در نظر گرفتند یک شخص عالم مجرب در رأس منجه ملکیت قرار بگیرد در این قسمت بنده بنده خوشبختانه نتیجه حاصل شد است زیرا که این شخص ژنرال کلیه که دولت استخدام کرده است یکی از صاحبانهای عالی مقام دولت فرانسه است و خوشبختی در این است که سالهای زیاد در کلتیها و مخصوصاً در مشرق زمین بوده است و در تشکیلات منجه چندین ملکیت شرکت داشته است و مخصوصاً دارای یک شخص راجع بپارامش سربره و امراض وبالی است که از قضا نظر منشی بین المللی کهال اهمیت را برای دولت فرانسه دارد یعنی شخص متخصصی است و از این حیث هیچگونه نگرانی نیست ولی سه موضوع دیگر هست که موفقیت او بقیده بنده موکول باین سه امر است. یکی از آن سه امر اختیارات است که بنده بنده رئیس منجه باید دارا باشد آنرا شخصی که سابقاً این جا بود بهمنظور که آقای وزیر داخله فرمودند برای ریاست مریضخانه انتخاب شده بود و یک مطالباتی عینی هم کرده بود ولی باوجود این شخصی عالی مقامی

۲۱ -

۲۰ -

بود و یک قرقر فرسودی بود و بقیهٔ بده موقوف شد
 بود که آن چیزهایی را که از او انتفاع داشتند به صبح
 ملکیتی بکنند زیرا که آن وسایلی را که لازم داشت بهش
 داده شد اولش خود مریشخانه که یک مرغخانه است
 ساخته شده بود یک شخصی بریاست آن مرغخانه
 امتحاب بود و البته چون موضوع متنی بود
 توانست خدمتی بکند دومش مسئله بودجه است که
 مهمترین موضوعی که دولت باید در نظر بگیرد مسئله
 بودجه است الا آن در اینجا مذاکره و شکایت شد از
 احمایهٔ نونیات طهران و امراض زیادی که هست و
 تلفاتی که متأسفانه امسال داشتیم هم در سرحدات از
 تلفات نظر می‌دهد و با هم در دهرها از نقطه نظر بروز
 صعبه و موفیت در این قسمت علاوه اطلاعاتی که
 مربوط است یک بودجه عریض و وسیعی الا آن اگر
 احمایهٔ تلفات مملکت را در نظر بگیریم می‌بینیم که
 چهار مرض است که عمده این تلفات بواسطه آنها
 است و خوشبختانه امروز علوم جدید و وسایلی می‌تواند
 تا یک حد مؤثری بیا کسک بکند که جلوگیری بکنیم
 و اگر یک بودجهٔ کافی داشته باشیم بقیهٔ بده بود
 کمال خوبی می‌توانیم از یسیرت و کثرت این امراض
 بکاهیم یکی از آن امراض که در اینجا مذاکره شد
 مسئله صعبه است دومش مسئله ویا است مینطولر که
 آقایان مذاکره کردند متأسفانه این در مرض بواسطه
 آب متشر می‌شود بواسطه آب سرایت میکند و اول
 چیزی که البته بده مسوقم و مخصوصاً رئیس صبحم
 با بده مذاکره کرده است و همان طوری که آقای
 وزیر داخه فرمودند مورد توجه صبحه واقع است که آب
 و البته واقع خواهد شد مسئله لوله کشی است که آب
 خوراکی طهران و سایر شهرها با ترتیب و اصول
 حفظالصحیه تأمین شود و حتی لوله کشی عمومی که مستلزم
 مخارج فوق‌العاده است در نظر گرفته شده است که
 همانطور که در بعضی شهرهای فرنگستان معمول است
 که لوله‌های از برای محله‌ها کشیده شود و برهائی
 مثل سفاحخانه‌ها گذارد شود (fontain) و مردم
 بتوانند آب خوراکشان را باین ترتیب بدست بیاورند و
 استفاده کنند یکی دیگر راجع به مالاریا است که تلفات

هست و مساعدت خواهد شد. اما راجع به پیشنهادی
 که فرمودند در ماده اول چون لزوم ندارد که اسم
 ذکر شود و در سایر کتراتها هم مذاکره نمی‌کنیم و
 فرقی هم در قسبه نمی‌کند و چون برطبق این لایحه
 قانونی باور کترات اسماء می‌کنیم در آن کترات اسم
 او هست دیگر لزومی ندارد که در قانون اسمی از
 آن برده شود استعاده می‌کند مشرف فرماید
دکتر ملک‌السلطنه - بنده مشرف می‌دارم
رئیس - آقایانیکه با ماده اول موافقت دارند
 قیام فرمایند.

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود:
 ماده دوم - وزارت مالیه مجاز است برای کلیهٔ مخارج
 آمدن متخصص مذکور از ارباب بطهران یکصد پیروی
 پردازد و چنانچه در اقتضای مدت مذکور در ماده
 اول استخدام مشارالیه تجدید نگردد یکصد پیروی
 برای مخارج مراجعت بمشارالیه تأدییه نماید.

رئیس - مخالفی نیست؟ (گفته شد - خیر)

آقایانی که با ماده دوم موافقت دارند قیام فرمایند
(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود.
 ماده سوم - حقوقی که در ظرف ۱۳۱۰ باید برطبق
 قرارداد باو داده شود از صرفه‌جویی ده مائه اول ۱۳۱۰
 بودجه صبحه کل مقرر می‌شود.

رئیس - آقایانیکه با ماده سوم موافقت دارند
 قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده چهارم قرائت میشود:
 ماده چهارم - در مرفوع دولت می‌تواند با کلیهٔ سه
 ماه حقوق و مخارج مساوات بکثرتا مشارالیه خانه
 دهد ولی در صورتیکه این تقاضا از طرف خود او
 بشود حقوق اضافی پرداخته نخواهد شد.
رئیس - آقایانی که با ماده چهار موافقت دارند
 قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده پنجم قرائت میشود:
 ماده پنجم - ماده چهارم قانون تمرکز صحنی مورخه
 ۱۳ بهمن ماه ۱۳۰۵ شامل مشارالیه خواهد بود.

رئیس - اشکالی نیست؟ (گفته شد - خیر)
 موافقین با ماده پنجم قیام فرمایند
(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. مذاکره در کلیات ثانی است
 مخالفی نیست؟ (خیر) موافقین ورقهٔ سفید خواهند
 داد.

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده و هتاد و به ورقه
 سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی نمود
 قر با کثرت ۲۹ رأی تصویب شد.

[۶ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه]
رئیس - اگر موافقت فرمایند جلسه را ختم کنیم.
 جلسه آینده روز شنبه ۲۸ اسفند (پس فردا) سه
 ساعت اول از ظهر دستور لایحه اصلاح ماده ۴۷ قانون
 استخدام کشوری و لایحهٔ ششم بودجه
 (مجلس سه ربع بعد از ظهر ختم شد)
رئیس - مجلس شورای ملی - دادگر

اسامی رای دهندگان - آقایان : چاپچی - یان - اسد - اعظم‌پورک - مدعدی - پورس آقا وعلی زاده - قوسلی -
 کلغی - میرزا محمد خان وکیل - صفاری - وتوق - مثنی - حسینی میرزا دولتشاهی - ملک زاده - علی - قناری - مستقیم - سنک -
 دکتر سنک - طباطبائی - ویا - امیر دولتشاهی - دهنانی - هزارجریبی - اطاری - ابراهیمی - غمیط - ملک مدنی - ملک شیخ -
 آرمند پورلی - لاریجانی - امیر اعظم - قاسمی - مسعودی - وهریری - غواصی - دادور - احمدی - ارباب یکسور - مقدم -
 یان ماکو - ساکینیان - شریفی - سیدی - میرزا یاس - طالیح خان - فریت زاده - طباطبائی - وکیل - استانی - دستگیر
 ملکه زاده - دکتر زبانی - تربیت - دکتر لنگان - حکمت - فرشی - میرزا محمد حسین نواب - اسکندری - امیر فرعی - دکتر
 شایبی - امیر سهرابی - دکتر طامری - قزوینی - دکتر احتشام - مسعود زبانی - اردبیلی - مؤید احمدی - قناری - حیدری -
 اعتمادزاده - لفرافی - ابراهیمی - وهاب زاده - ازگمکی - بروشهری - حبیبی - مولوی - حیدرعلی خان نواب - فتاح‌الاسلام - الفسی -
 حاج محمدتقی بهائی - فراگزرلو.

قانون

اجازه پرداخت يك ميليون و پانصد هزار لیره كسر اعتبار تهیه مهيات قشونی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است تا حدود مبلغ يك ميليون و پانصد هزار لیره از محل ذخيره مملكتی علاوه بر شش ميليون تومان معيوب در ذيل بودجه سال ۱۳۰۸ مملكتی برای تكميل تهیه مهيات قشونی بپردازد و نیز تصويب ميشود كه شش ميليون تومان مزبور معادل يك ميليون و دوپست هزار لیره محسوب و باسماز خارجي از محل ذخيره مملكتی اخذ و احتساب شده و مدت اعتبار آن محدود به سال مالی و دوره عدل ۱۳۰۸ نخواهد بود اين قانون كه مشتمل بر يك ماده است در جلسه بيست و ششم اسفند بكمزارر سيده و ده شمس تصويب مجلس شورای ملی رسيد.

قانون

اصلاح قانون انحصار دخانيات

ماده ۱ - حق وارد و صادر كردن در حدود مقررات قانون انحصار تجارت خريده و فروش و تهیه و نگاهداری و حمل و نقل اجناس دخانيه و انواع كاغذ سيگار و منقعات آن در كلبه مملكت منحصر بدولت و اين انحصار موسوم باحصار دولتی دخانيات خواهد بود و همچنين حق نگاهداری و بكار انداختن ادوات توتون بري و ماشين های كاغذ بري و صحافی كاغذ سيگار و كباژ ريزی و ماشين های سيگار بيجی و منقعات آن مختص بدؤسه انحصار دخانيات است.

مؤسه انحصار حق خواهد داشت كلبه ادوات و ماشين های مذكوره در فوق كه اجازه نگاهداری و بكار انداختن آنها را بكسی نداده و همچنين ماشينها و ادوات آنها را كه اجازه نگاهداری و بكار انداختن داده و بعد سلب نموده است از صاحبان آنها خريده و قيمت آنها بپردازد.

خريداري ماشين و ادوات مذكوره برطبق تقويم دو نفر مقوم از طرف مؤسه انحصار و صاحب مال خواهد بود و در صورت عدم توافق مقومين از طرف مؤسه انحصار و صاحب مال مقوم مشتركی بتراسي تعيين و تقويم او قاطع خواهد بود و در صورت عدم توافق در تعيين مقوم مشترك بحدكم فرعه از ميان شش نفر بده ساری كه از طرفين پيشنهاد ميشود تعيين خواهد شد و تقويم او قاطع خواهد بود مؤسه انحصار حق خواهد داشت قيمت مزبور را باصاحب مال پرداخته ادوات و ماشينهای مذكور را تصاحب نمايد.

ماده دوم - كلبه اجناس دخانيه پس از برداشت محصول و ختلك نمودن بايد در ظرف سه الي ششماه بر حسب تشخيص مؤسه انحصار مندرجاً بايبارهاينكه آن مؤسه در نزديكترين محل دسترس زارعين با مركز بلوك باولايت معين خواهد نمود وارد شود - مؤسه انحصار در هر محل باقتضای موارد موعده را برای ورود اجناس دخانيه بايبارهای دولتی لازم ميداند قبلاً تعيين نموده و در ظرف آن مدت هر كوه نظارتي را كه لازم بداند بعمل خواهد آورد.

ماده سوم - در سال ۱۳۱۱ مؤسه انحصار مجاز است نسبت بهريك از انواع و اجناس دخانيه با اخذ حقوق مذكوره ذيل تهیه و تجارت يك قسمت با تمام اجناس دخانيه را بموجب جواز مخصوص آزاد نمايد.

۱- نوتون سیگار و سایر اجناس دخانیه که برای مصرف در سیگار بریده میشود از قرار بکن ۳ تومان
 ب- نوتون چینی بلیق کوب از قرار بکن
 ج- نوتون چینی آشانو - سلوانه - لاهبجان (از محال ساد جبالغ مکرری) و نوتونهای مشابه آن ۱۶ فران
 د- نوتون چینی سندج - کرمانشاهان - ساجبالغ مکرری و نوتونهای مشابه آن ۱۱ فران
 ه- نوتون چینی - ستر و باه - همدان - دهخوارقان - نهاوند - نویسرکان اطراف طهران و نوتونهای مشابه آن ۷ فران
 و- کلبه اقدام نیناکو از قرار بکن
 تبصره - تنباکوی چوب فلپانی در صورتیکه در فلپان مصرف شود مشمول حقوق تنباکوی خواهد بود.
 ز- تنباکوی سواری بکن ۱۵ فران و افغیه بکن ۵ تومان
 ح- انواع نوتون و سیگار و سیگارهای خارجی در صورتیکه معنویت قبل آن مرتفع گردد سدی دولت از قبیتی که وارد میشود.
 ط- انواع کاغذ سیگار و متفرعات آن سدی بجهت از قبیتی که وارد میشود
 تبصره ۱- قیمت ورودی عبارتست از قیمت خرید و خرج جنس ناقصت ورودی با اضافه حقوق که در کی تواریش دیگری که به متوسط کمرگ مأخوذ میگردد
 تبصره ۲- وارد کردن اجناس دخانیه مذکوره در قنرات ح و ط در صورتیکه ورود آنها موافق قانون دیگری نداشته بدون اجازه و مؤسسه انحصار دخانیات ممنوع بوده و مستلزم ضبط جنس خواهد بود.
 ماده چهارم - از اول سال ۱۳۱۲ دولت مکلف است خرید و فروش کلبه محمول دخانیه آت شده و ستوات بعد را خود مباشرت نماید
 مالکین محمولات دخانیه و اجناس و ادوات مربوطه بآن مکلف خواهند بود که اموال مذکوره را با اخذ قیمت نقدی آن به مؤسسه انحصار دخانیات بفرستند و مؤسسه انحصار مکلف بخردن آن میباشد
 حداقل قیمت خرید اجناس مذکوره در ۱۳۱۲ میزان متوسط قیمت پنجسال اخیر بر طبق معاملات تجار خواهد بود و در سنوات بعد همه ساله مؤسسه انحصار دخانیات با در نظر گرفتن وضعیت محمول و بازار نرخ آن سال را معین و بکماه قبل از برداشت محمول در محل اعلان خواهد نمود.
 نظامنامه مربوط به عمل نمودن انحصار دخانیات قبل از ۱۳۱۲ از طرف وزارت مالیه تهیه شده و بتصویب کمیسیون قوانین مالیه خواهد رسید
 ماده پنجم - هرگاه در سال ۱۳۱۱ کسانی اجناسی از قبیل اقدام کاغذ سیگار و کپاز و متفرعات آن و ماشین آلات راجع به تهیه سیگار و سیگار پس از تحصیل اجازه از مقامات صلاحیت دار وارد ممالکت نمایند و مؤسسه انحصار دخانیات بخواهد آنها را خریداری کند و صاحبان آنها تقویم مؤسسه انحصار دخانیات را قبول نمایند مؤسسه مزبور مجاز است قیمت آنها را معادل مبلغی که مقومین خرفین با مقوم مشترک تعیین نموده پرداخته و اجناس مزبوره را صاحب نماید تعیین مقوم مشترک بقرینگی است که در ماده اول ذکر شده است
 ماده ششم - کلبه اجناس دخانیه داخلی در موقع صدور بخرارج از حقوق گمرکی معاف خواهد بود و عوارض انحصاری مأخوذ از آنها مسترد میشود

ماده هشتم - از تاریخ اجرای اینقانون نسبت به متخلفین از مقررات آن بر طبق قنرات ذیل رفتار خواهد شد
 الف - هرکس اشیائیرا که به سوجب اینقانون خرید و فروش و تملک آنها انحصار بدولت باقیه قناتی نماید مشمول قانون مرتکبین قناتی محسوب ۱۶ اسفند ۱۳۰۷ خواهد بود
 ب - هرگاه ادوات نوتون سانی و دمار کوبی و ماشین های سیگار بیچی در منازل اشخاص و غیر از تهر مرکز محل ماشین خانه کشف شود و همچنین هرگاه معلوم شود که اشخاصی هاون یا ماشین نوتون بری دستی یا موتور با ماشینهای کاغذ بری و صحافی کاغذ سیگار و کپاز ریزی و متفرعات آنها را برای بکار بردن در کار نوتون بری و کاغذ سیگار و کپاز و نظایر آن نگاهداشته و یا برای این مقصد بکار میبرند عین ماشین هاون و ادوات مذکوره ضبط و مرتکب و معاونین او هر یک محکوم جرمیخه نقدی از پنجاه الی یکصد تومان خواهند شد و در صورت تکرار جرم بلااوقه جزای نقدی به حبس تأدیبی از یکماه الی ششماه محکوم میشوند.
 ج - تعاقب از ماده دوم اینقانون و سوجب الزام بتسویل دادن تمام جنس بدون دریافت قیمت از مؤسسه انحصار خواهد شد
 د - اختلاط چوب قلیلهی کوبیده یا تنباکوی کوبیده و سالیله با نوتون چینی سالیله و نوتون نیمکوب با اجناس غیر دخانیه در نوتون سیگار بریده یا در سیگار ممنوع و در حکم قناتی است و متخلفین بر طبق قانون مجازات مرتکبین قناتی محسوب ۱۶ اسفند ماه ۱۳۰۷ تعقیب خواهند شد.
 ماده هشتم - وزارت مالیه مجاز است قبوضی را که از بابت بکن یازده قران تفاوت حقوق نوتون نیمکوب که تا تاریخ تصویب این قانون دریافت نموده اند با صاحبان آنها مسترد دارد.
 ماده نهم - برای هر یک از اظهار نامه ها و تقاضا نامه های صدور جواز دخانیات برای نقل و انتقال در داخله دو قران بعنوان حقوق دولتی دریافت و در مقابل تمبر اساق و بطل خواهد شد - حقوق ایبار داری و سیم بندی عدلها و مهر سرمی و غیره مطابق نظامنامه که بتصویب کمیسیون قوانین مالیه مجلس شورای ملی خواهد رسید گرفته میشود.
 تبصره - اجناسیکه با جواز از نقطه ای بنقطه دیگر حمل نمینمایند چنانچه بدون علم موجه بنجروز دیر تر از مدت معینه در جواز وارد انبار مقصد نشود یا پیشه نرسد علاوه بر حقوق انحصار منی دهشاهی جریمه از آن اخذ میشود
 ماده دهم - اداره کل تجارت و اداره کمرگ مکلف خواهند بود که قبل از دادن تصدیق صدور نسبت بمواد دخانیات که صادر میگردد و یادادن جواز ورود برای اجناس و ادوات مربوط بدخانیات اجازه کتبی انحصار دخانیات را صادر یا وارد کنند تقاضا نمایند
 ماده یازدهم - برای سرمایه انتقالی - مؤسسه انحصار دولتی دخانیات مجاز است در میلیون تومان از بانک ملی و یا بانکهای دیگر در ایران با تصویب اجازه وزارت مالیه استقراض و اخذ و مصرف نموده و قرض آت را از محل عوالت تجاری از معاملات دخانیات بپردازد.
 ماده دوازدهم - کلبه ماشینهای نوتون بری و کپاز ریزی و ماشین سیگار بیچی و صحافی کاغذ سیگار و متفرعات آنها در صورتیکه خود اداره انحصار برای مصرف خود وارد نماید از حقوق گمرکی معاف خواهد بود.
 ماده سیزدهم - قانون انحصار دولتی دخانیات محسوب ۲۹ اسفند ۱۳۰۷ و قانون محسوب سیزدهم آبانماه ۱۳۰۹ راجع بموقوف انحصار دمار نوتون سیگار و چینی و همچنین قانون محسوب سیزدهم آبانماه ۱۳۰۹ راجع بمجازات اشخاصیکه هاون و ماشین نوتون بری دستی در منازل خود نگاه میدارند از تاریخ اجرای این قانون ملغی خواهد بود.

ماده چهاردهم - تاریخ اجرای این قانون از اول فروردین ۱۳۱۱ بوده و وزارت مالیه مأمور اجرای آن خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر چهارده ماده است در جلسه بیست و ششم اسفند ماه یکم هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

قانون

اجازت استخدام بکنفر از اتباع فرانسه برای ریاست صحنه کل مملکتی

ماده اول - وزارت داخله مجاز است با رعایت مقررات قانون ۲۳ عفر ۱۳۰۶ بکنفر از اتباع فرانسه برای ریاست صحنه کل با مبلغ یکصد و هشتاد هزار فرانک فرانسه حقوق سالیانه که پرداخت نصف آنت-میرآ با پول ایران و نصف باسعار خارجی خواهد بود. مدت سه سال از روز ورود بطهران استخدام نماید.

ماده دوم - وزارت مالیه مجاز است برای کلیه مخارج آمدن منحصم مذکور از اروپا بطهران بکشد بهلوی بیردازد و چنانچه در انقضای مدت مذکور در ماده اول استخدام مشار الیه تجدید نکردد بکشد بهلوی برای مخارج مراجعت بمشار الیه تادیه نماید.

ماده سوم - حقوقی که در ظرف ۱۳۱۰ باید بر طبق قرار داد بار داده شود از صرفه جولای ده ماهه اول سال ۱۳۱۰ بودجه صحنه کل مقرر میشود.

ماده چهارم - در هر موقع دولت میتواند با تادیه سه ماه حقوق و مخارج معاودت بکنترات مشار الیه خانه دهد ولی در صورتیکه این تقاضا از طرف خود او بشود حقوق اضافی پرداخته نخواهد شد.

ماده پنجم - ماده چهارم قانون تمرکز صحنه مورخه ۱۳ بهمن ماه ۱۳۰۵ شامل مشار الیه نخواهد بود این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه بیست و ششم اسفند ماه یکم هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر